

ODPOVĚDNÉ VEŘEJNÉ ZADÁVÁNÍ

**Veletrh sociálního podnikání, Hradec Králové,
19/04/2017**

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Odpovědné veřejné zadávání, Veletrh
sociálního podnikání, 19. 4. 2017

Odpovědné veřejné zadávání (OVZ)

... proces, při kterém zadavatel nakupuje produkty, služby a stavební práce, které potřebuje, přičemž získává maximální hodnotu za peníze vytvářením prospěchu pro společnost a ekonomiku, a minimalizací negativních dopadů na životní prostředí.

Právní zakotvení OVZ

Směrnice č. 2014/24/EU akcentuje

- strategický přístup k zadávání VZ, tj. zohledňování i dalších cílů veřejných zadavatelů
- kvalitnější využívání VZ důslednějším zohledňováním sociálních a environmentálních kritérií
- VZ více přístupné MSP
- zohlednění nákladů životního cyklu

Právní zakotvení OVZ

...OVZ je legální

... a navíc maximalizuje hodnotu za
vynaložené finanční prostředky

Právní zakotvení OVZ

Předpokladem zohlednění OVZ

- správná volba předmětu plnění a vhodných požadavků
- reflexe aspektů OVZ v zadávacích podmínkách.

V praxi může zadavatel společenská hlediska zohlednit

- v podmínkách účasti v zadávacím řízení (zadávací podmínky, kvalifikační předpoklady, obchodní nebo jiné smluvní podmínky)

nebo

- v pravidlech pro hodnocení nabídek.

Právní zakotvení OVZ

Pokud zahrneme aspekty OVZ:

- musí mít souvislost s předmětem veřejné zakázky,
- musí být závazně oznámeny již na samém začátku zadávacího řízení (v zadávací dokumentaci, výzvě k podání nabídek apod.),
- musí být formulovány dostatečně jasně a hodnotitelně, nesmí poskytnout zadavateli neomezenou svobodu výběru,
- musí být v souladu se všemi zásadami zadávání VZ, zejména se zásadou nediskriminace a přiměřenosti.

Nejčastější témata odpovědného veřejného zadávání (OVZ)

- Podpora zaměstnanosti osob znevýhodněných na trhu práce
- Podpora vzdělávání, praxe a rekvalifikací
- Podpora důstojných pracovních podmínek a bezpečnosti práce
- Podpora přístupu sociálních podniků
- Podpora malých a středních podniků a dodavatelské vztahy
- Etické nakupování
- Ekologicky šetrná řešení

Příklady dobré praxe - začínáme

- Zaměstnávání dlouhodobě nezaměstnaných osob při plnění VZ (stavby, úklid, apod.)
- Upřednostnění dodavatelů zaměstnávajících OZP
- Požadavek na ekologicky šetrná řešení
- Textil se zárukou férové výroby a obchodování
- Fairtrade catering

- příklady na <http://sovz.cz/priklady-dobre-praxe/>

Příklady dobré praxe - komplexní

Zapojení sociálních podniků a MSP v jižním Glasgow a Clyde

- Zapojení místní komunity
- Nátěr oplocení staveniště - příležitost pro sociální podnik
- Vítězem sociální podnik OsKar - recyklační centrum.
- 185 pracovních míst pro nové účastníky na trhu práce, z toho 161 (81%) obsazeno místními lidmi,
- 100 kvalifikovaných pracovních míst, 47 míst učňovské praxe a 141 pracovních stáží,
- řada výchovných a vzdělávacích návštěv na staveništi (studenti místních škol a univerzit) a
- především byla s místními MSP uzavřena řada smluv na subdodávky.
- http://sovz.cz/wp-content/uploads/2016/08/dp_cs_new-south-glasgow-hospitals.pdf

Implementace OVZ v organizaci

0 – úvodní pilot

1 – Určete oblasti, které chcete podpořit a popište příčiny problému

2 – Navrhněte, čeho chcete dosáhnout

3 – Zaveďte systém

4 – Objevte příležitosti v konkrétní zakázce

5 – Evaluace a komunikace/sdílení dobré praxe

Možnosti podpory sociálních podniků v ZZVZ

- předběžné tržní konzultace
- vyhrazené zakázky
- hodnocení
- rozdělení zakázek na části
- dynamický nákupní systém
- jiné možnosti podpory

Předběžné tržní konzultace

- § 33 ZZVZ umožňuje komunikaci zadavatele s potenciálními dodavateli i s odborníky, tedy i sdruženími, asociacemi apod.
- PTK vhodné oznámit na webu, profilu, prostřednictvím předběžného oznámení ve Věstníku VZ...
- Předběžná tržní konzultace probíhá zpravidla tak, že zadavatel dodavatelům/odborníkům sdělí svůj záměr, co hodlá prostřednictvím VZ nakoupit. Potenciální dodavatelé pak mohou navrhnout různá (i variantní) řešení, komentovat detaily plnění jako jsou např. parametry zboží, dodací lhůty, rozsah zakázky, možná logistická řešení apod.

Předběžné tržní konzultace

- Důležité:
 - transparentnost (zápis, záznam)
 - nenarušení soutěže (dodavatelé, kteří se zúčastní PTK nesmí být v zadávacím řízení zvýhodněni)
 - pokud byla část zadávací dokumentace formulována na základě PTK, má zadavatel povinnost ji označit a identifikovat osoby, které se PTK zúčastnily

Možnosti podpory sociálních podniků v ZZVZ – vyhrazené zakázky

§ 37 odst. 6 ve spojení s § 38 ZZVZ:

Zadávacího řízení se může účastnit pouze dodavatel **zaměstnávající na chráněných pracovních místech podle zákona o zaměstnanosti alespoň 50% osob se zdravotním postižením z celkového počtu svých zaměstnanců.**

V nabídce musí být uvedena skutečnost, že dodavatel splňuje výše požadované a současně musí být předloženo potvrzení Úřadu práce ČR potvrzující tuto skutečnost; rozhodným je průměrný přepočtený počet zaměstnanců za kalendářní čtvrtletí předcházející zahájení zadávacího řízení.

Splnění nelze prokázat prostřednictvím jiných osob. Při společné účasti v zadávacím řízení prokazuje splnění podmínek každý účastník samostatně.

Možnosti podpory sociálních podniků v ZZVZ – hodnocení,

- Pokud chce zadavatel podpořit SP, ale nevyhradí jim veřejnou zakázku, musí při neexistenci legální definice SP, v zadávací dokumentaci **definovat, koho za SP považuje a jakým způsobem tuto skutečnost SP může prokázat** - zadávací dokumentace musí být jednoznačná, tak aby bylo možné nabídky posoudit a hodnotit.

Možnosti podpory sociálních podniků v ZZVZ – hodnocení

- MPSV doporučuje využít definici používanou ve výzvách ESF pro integrační sociální podnik, která je tvořena sadou rozpoznávacích znaků a je dostupná jako příloha č. 2 na adrese:
- <https://www.esfcr.cz/vyzva-067-opz>
- Definice nesmí být zadavatelem „vytvořena“ na míru některému z dodavatelů – poskytovala by neoprávněnou výhodu...

Možnosti podpory sociálních podniků v ZZVZ – hodnocení

Způsob prokázání uveden v ZD (zde doporučení
MPSV):

účastník zadávacího řízení do nabídky předloží:

- čestné prohlášení potvrzující, že je integračním sociálním podnikem ve smyslu užívaném MPSV ve Výzvách z ESF, a splňuje všechny ze sady rozpoznávacích znaků.
- Text čestného prohlášení: *Účastník zadávacího řízení tímto čestně prohlašuje, že se podrobně seznámil se sadou rozpoznávacích znaků, které užívá Ministerstvo práce a sociálních věcí ve Výzvách z Evropského strukturálního fondu a způsobem naplnění těchto znaků, a splňuje je v plném rozsahu.*

Možnosti podpory sociálních podniků v ZZVZ – hodnocení

Přílohou čestného prohlášení SP předkládá tyto dokumenty (případně jiné vhodné dokumenty):

- zakládací dokumenty prokazující, že účastník zadávacího řízení má společensky prospěšný cíl zaměstnávání a sociálního začleňování osob znevýhodněných na trhu práce,
- uvedení počtu všech osob, které účastník zadávacího řízení zaměstnává, včetně % a seznamu osob z cílových skupin, náplní jejich práce a informace o pracovněprávním vztahu,
- výkaz zisku a ztrát (výsledovka podniku)/peněžní deník za posledních 12 měsíců prokazující, že tržby z prodeje výrobků/služeb tvoří min. 30% z celkových výnosů podniku.

Možnosti podpory sociálních podniků v ZZVZ – hodnocení

- **Smlouva a kontrola:**
- Jsou-li sociální podniky zvýhodněny v rámci hodnocení a je-li podmínkou faktické plnění ze strany osob znevýhodněných na trhu práce, měly by se tyto osoby skutečně podílet na plnění.
- Ve smlouvě bývá tato podmínka zakotvena, včetně možnosti kontroly dodržování takového ujednání ze strany zadavatele, pod sankcí smluvní pokuty, příp. též odstoupení od smlouvy.

Možnosti podpory sociálních podniků v ZZVZ – jiné možnosti podpory

- veřejné zakázky malého rozsahu lze zadávat SP podle možností přímo
- jasné požadavky formou formulářů, požadovaná struktura nabídek, vysvětlení hodnotících kritérií,
- dostatek času na podání nabídky, dostatek času na poskytnutí plnění
- předtržní komunikace se sociálními podniky (pořádání seminářů apod.)
- informování o vypsání zakázek způsobem, který je pro sociální podniky obvyklý a snadno dostupný,
- možnost zaplatit poddodavatelům přímo, zapojení SP do poddodávek ve smyslu § 105 a § 106 ZZVZ

Proč je odpovědné zadávání důležité?

...jedná se o více než jen o administrativní proces

...pomáhá dosahování strategických cílů dané organizace prostřednictvím peněz vynakládaných na veřejné zakázky

...přináší zlepšení a inovace skrze dodavatelské řetězce

...napomáhá místnímu sociálnímu a ekonomickému rozvoji

...maximalizuje hodnotu za peníze

...lepší využívání veřejných prostředků

...náleží k PR dané instituce

Dosavadní zkušenosti

- Hodnota za peníze
- Kvalita ve veřejných zakázkách
- Inspirace
- Kreativita
- Časová a personální náročnost
- Vytrvalost

Podpora zadavatelů ze strany MPSV

Záměrem MPSV je zadavatele motivovat a podporovat, aby aspekty odpovědného zadávání využívali → **Projekt na podporu implementace a rozvoje sociálně odpovědného veřejného zadávání**

- Přímá konzultace a podpora zadavatelům (a dodavatelům) při začleňování prvků (S)OVZ
- Metodické materiály, vzorové ZD, příklady dobré praxe z ČR i zahraničí (v širším rozsahu a strukturované)
- Vzdělávací příležitosti (prezenční i eLearning)
- Odborné, diskusní a diskusní akce
- Mezinárodní spolupráce

➤ [WWW.SOVZ.CZ](http://www.sovz.cz)

Děkuji Vám za pozornost.

Monika Dobrovodská
právník, oddělení veřejných zakázek
monika.dobrovodska@mpsv.cz
tel.: 778 427 898

WWW.SOVZ.CZ